

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۶ عصر	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

الف) تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱	موضوع و محتوای کتاب نفعات اللیس جامی چیست؟ الف) اصول اخلاقی ب) بیان حقایق عرفانی ج) بیان سلوک دین د) معارف بشری	۰/۲۵				
۲	محتشم کاشانی از شاعران معروف قرن دهم در سرودن چه نوع شعری معروف است؟ الف) عاشقانه ب) مذهبی ج) عارفانه د) تعلیمی	۰/۲۵				
۳	در هریک از موارد زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در تغییر سبک عراقی به هندی (آشنایی با تفکرات و معارف هندوان - بها دادن به شعر ستایشی) دخیل بود. ب) برخی از تکبیت‌های غزل (صائب - بیدل) شاهکاری از ذوق است و بسیاری به صورت ضرب‌المثل رواج یافته است.	۰/۵				
۴	درست یا نادرست بودن، عبارات زیر را مشخص کنید. الف) کتاب تاریخ جهانگشا در شرح ظهور چنگیز، تاریخ خوارزمشاهیان و حکومت حسن صباح است. ب) دولت‌شاه سمرقندی کتاب «صد پند» را به تشویق امیرعلیشیر نوایی نوشته است.	۰/۵				
۵	هر یک از آثار ستون «الف» را به شاعر یا نویسنده آن در ستون «ب» وصل کنید. (درستون «ب» یک مورد اضافی است.)	۰/۵				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) مجالس سبعه ب) جمشید و خورشید</td> <td>۱) سلمان ساوجی ۲) ابن یمین ۳) مولوی</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) مجالس سبعه ب) جمشید و خورشید	۱) سلمان ساوجی ۲) ابن یمین ۳) مولوی	
«الف»	«ب»					
الف) مجالس سبعه ب) جمشید و خورشید	۱) سلمان ساوجی ۲) ابن یمین ۳) مولوی					

ب) سبک شناسی (۲ نمره)

۶	درست یا نادرست بودن، هریک از عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) از نثر بینابین در دوره صفویه در فرمان‌ها، منشآت و دیباچه کتاب‌ها استفاده می‌شد. ب) ملاحسین واعظ کاشفی، «کلیده و دمنه» را به انشای دوره خود بازگرداند و آن را انوار سهیلی نامید.	۰/۵				
۷	در هریک از موارد زیر، واژه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) نویسنده کتاب محاکمة اللغتين (ظهیرالدین بابر - امیرعلی شیر نوایی) است. ب) آمیزش زبان فارسی با دیگر زبان‌ها، نگارش کتاب‌های (فرهنگ لغت - تاریخ نگاری) را در دوره صفوی رواج داد.	۰/۵				
۸	کدامیک از ویژگی‌های سبک خراسانی نیست؟ الف) شادی‌گرایی ب) آسمانی بودن معشوق ج) وصال د) ستایش خرد	۰/۲۵				
۹	هر یک از آثار ستون «الف» را به توضیحات متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید.	۰/۷۵				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) جامع عباسی ب) شرفنامه بدلیسی ج) عالم آرای عباسی</td> <td>۱) نوشته اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. ۲) کتابی به نثر ساده، نوشته شیخ بهایی در موضوع فقه ۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) جامع عباسی ب) شرفنامه بدلیسی ج) عالم آرای عباسی	۱) نوشته اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. ۲) کتابی به نثر ساده، نوشته شیخ بهایی در موضوع فقه ۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع	
«الف»	«ب»					
الف) جامع عباسی ب) شرفنامه بدلیسی ج) عالم آرای عباسی	۱) نوشته اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. ۲) کتابی به نثر ساده، نوشته شیخ بهایی در موضوع فقه ۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع					

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۶ عصر	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
نمره			

(پ) موسیقی شعر (۶ نمره)

۱۰	کدام عبارت بر وزن «مستفعلن فعولن» است؟ الف) با او نظری دارد ب) دردا که راز پنهان ج) تا چهره برافروزد د) آن ماه پری رخ را	۰/۵						
۱۱	کدام یک از ابیات زیر دارای وزن همسان دولختی است؟ یک دلیل بیاورید. الف) وجودم به تنگ آمد از جور تنگی / شدم در سفر روزگاری درنگی ب) اشک سحر زدید، از لوح دل سیاهی / خرم کند چمن را، باران صبحگاهی	۰/۵						
۱۲	وزن واژه بیت: «باغ سلام می کند، سرو قیام می کند / سبزه پیاده می رود، غنچه سوار می رسد» کدام است؟ الف) مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فعلاتن ب) مفتعلن مفاعِلن مفتعلن مفاعِلن ج) فعلاتُ فاعلاتن فعلاتُ فاعلاتن د) مستفعلُ مفعولن مستفعلُ مفعولن	۰/۵						
۱۳	وزن کدام بیت «مفعولُ مفاعِلین مفعولُ مفاعِلین» است؟ الف) حالی درون پرده بسی فتنه می رود / تا آن زمان که پرده بر افتد چه ها کند ب) ای دوست شکر خوشتر یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟	۰/۵						
۱۴	برای هر یک از موارد زیر، وزن واژه مناسب بنویسید: الف) می نوشتم: ب) دریادلان:	۰/۵						
۱۵	نوع پایه های آوایی (همسان - همسان دولختی) ابیات زیر را مشخص کنید. الف) ای باد بامدادی، خوش می روی به شادی / پیوند روح کردی، پیغام دوست دادی ب) غمّش در نهان خانه دل نشیند / به نازی که لیلی به محمل نشیند	۰/۵						
۱۶	با خوانش درست بیت زیر، خانه های خالی جدول را کامل کنید. هان ای دل عبرت بین، از دیده عبر کن هان ایوان مداین را، ایینه عبرت دان	۱						
	<table border="1"> <tr> <td>ها نی د</td> <td>لِ عِب رَت بَین</td> <td></td> </tr> <tr> <td>ای وا ن</td> <td>یِ عِب رَت دان</td> <td></td> </tr> </table>	ها نی د	لِ عِب رَت بَین		ای وا ن	یِ عِب رَت دان		
ها نی د	لِ عِب رَت بَین							
ای وا ن	یِ عِب رَت دان							
۱۷	بیت زیر را متناسب با پایه های آوایی تفکیک کنید، سپس وزن واژه و نشانه های هجایی آن را بنویسید. «خدایا به خواری مران از درم که صورت نبندد دری دیگرم»	۲						

(ت) زیبایی شناسی (۶ نمره)

۱۸	استعاره های متن: «شب را به بوستان با یکی از دوستان اتفاق مبیبت افتاد، موضعی خوش و خرم و درختان درهم؛ گفتی که خرده مینا بر خاکش ریخته و عقد ثریا از تاکش آویخته» در کدام گزینه آمده است؟ الف) خرده مینا - عقد ثریا ب) عقد ثریا - تاک ج) خرده مینا - مبیبت د) مبیبت - تاک	۰/۵
----	---	-----

ادامه سؤالات در صفحه سوم

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۶ عصر	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۹	در کدام گزینه مجاز به علاقه شباهت وجود دارد؟ الف) با کاروان حله برفتم ز سیستان ب) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر غم آمد جهان را از آن کار بهر	۰/۵
۲۰	در مصراع «من آن نگین سلیمان به هیچ نستایم / که گاهگاه بر او دست اهرمن باشد» کدام واژه در معنای مجازی به کار رفته است؟ معنای مجازی آن را بنویسید.	۰/۵
۲۱	کدام یک از استعاره های زیر، تشخیص است؟ الف) سحر بلبل حکایت با صبا کرد ب) هر کاو نکاشت مهر و ز خوبی گلی نجید که عشق روی گل با ما چه ها کرد در رهگذار باد نگهبان لاله بود	۰/۲۵
۲۲	در ابیات زیر نوع تشبیه (فشرده - گسترده) را مشخص کنید. الف) نامت در چشمانم / چون لاله، سرخ / چون نسترن، سپید / و مثل سرو، سبز می ایستد. ب) آتش خشم اول در خداوند خشم افتد؛ پس آنکه زبانه به خصم رسد یا نرسد.	۰/۵
۲۳	واژه «دشت» در کدام گزینه معنای حقیقی و در کدام گزینه معنای مجازی دارد؟ الف) خروشی برآمد ز دشت و ز شهر ب) چو از دشت نزدیک شهر آمدند غم آمد جهان را از آن کار بهر کز آن شهر جوینده بهر آمدند	۰/۵
۲۴	با توجه به بیت زیر، کدام ترکیب در معنای کنایی «کوچ کردن» به کار رفته است؟ زاغی از آنجا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید	۰/۵
۲۵	در بیت زیر، کنایه کدام است؟ معنای آن چیست؟ در هر طرف ز خیل حوادث کمین گهی است / زان رو عنان گسسته دواند سوار عمر	۰/۵
۲۶	در ابیات زیر، نوع استعاره ها را از نظر آشکار(مصرحه) یا پنهان(مکنیه) مشخص کنید. الف) مرا برف بارید بر پر زاغ ب) کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب نشاید چو بلبل تماشای باغ تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند	۰/۵
۲۷	معنای استعاری واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) آیینه ات دانی چرا غماز نیست؟ ب) از من غمزده دل می طلبد، غمزده دوست چون که زنگار از رخس ممتاز نیست دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد	۰/۵
۲۸	در مصراع اول بیت زیر، «مشبه» و «وجه شبه» را مشخص کنید. روز چو شمعی به شب، زودرو و سرفراز شب چو چراغی به صبح، کاسته و نیم تاب	۰/۵
۲۹	هر یک از مفاهیم کنایی ستون «الف» را به ترکیبات متناسب آن در ستون «ب» وصل کنید. الف) ناز و غرور داشتن ب) به کسی متوسل شدن ج) فاش شدن ب) «الف» الف) ناز و غرور داشتن ب) به کسی متوسل شدن ج) فاش شدن الف) در کسی کوبیدن ب) بر سر زبان ها افتادن ج) دامن کشان بر زمین راه رفتن	۰/۷۵

سؤالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی ۲	پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۱۶ عصر	رشته: ادبیات و علوم انسانی
نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۴	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)		
	نمره		

ث) تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۳۰	بیت زیر را بخوانید و به سؤالات پاسخ دهید. «ما ز آغاز و ز انجام جهان بی خبریم اول و آخر این کهنه کتاب افتاده است»	الف) شاعر بیت که به ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است، چه نام دارد؟ ب) یک استعاره در بیت مشخص کنید و معنای آن را بنویسید. ج) نام آرایه مشترک بین «آغاز و انجام» و «اول و آخر» چیست؟ د) مفهوم فکری شعر چیست؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۳۱	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «ز منجنیق فلک سنگ فتنه می‌بارد / من ابلهانه گریزم به آگینه حصار» (عرفی شیرازی)	الف) مفهوم کنایی «گریختن به آگینه حصار» چیست؟ ب) یک تشبیه بلیغ در بیت مشخص بنویسید.	۰/۵ ۰/۵
۳۲	با توجه به متن زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد»	الف) دو اضافه تشبیهی در متن مشخص کنید. ب) یک استعاره در متن مشخص کنید.	۰/۵ ۰/۵
۲۰	سربلند و پیروز باشید.		

راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۶ عصر																				
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۲																				
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir																					
ردیف	راهنمای تصحیح																						
۱	ب) بیان حقایق عرفانی ص ۱۸																						
۲	ب) مذهبی ص ۶۰																						
۳	الف) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان (۰/۲۵) ص ۵۹ ب) صائب (۰/۲۵) ص ۶۱																						
۴	الف) درست (۰/۲۵) ص ۱۵ ب) نادرست (۰/۲۵) ص ۱۹																						
۵	الف) (۳) مولوی (۰/۲۵) ص ۱۴ ب) (۱) سلمان ساوجی (۰/۲۵) ص ۱۶																						
۶	الف) نادرست (۰/۲۵) ص ۸۴ ب) درست (۰/۲۵) ص ۳۸																						
۷	الف) امیرعلی شیرنوازی (۰/۲۵) ص ۳۹ ب) فرهنگ لغت (۰/۲۵) ص ۸۵																						
۸	ب) آسمانی بودن معشوق ص ۳۸																						
۹	الف) (۲) کتابی به نثر ساده، نوشته شیخ بهایی در موضوع فقه (۰/۲۵) ص ۸۳ ب) (۳) کتابی که در عثمانی نوشته شده و نثر آن ساده ولی مقدمه آن مصنوع (۰/۲۵) ص ۸۴ ج) (۱) نوشته اسکندر بیگ ترکمان در موضوع تاریخ است. (۰/۲۵) ص ۸۳																						
۱۰	ب) دردا که راز پنهان ص ۸۸																						
۱۱	ب) اشک سحر زدید، از لوح دل سیاهی خرم کند چمن را، باران صبحگاهی (۰/۲۵) / در نظم همسان دو لختی، هر مصرع از دو پاره همگون تشکیل می شود - هر نیم مصرع در حکم یک مصرع است - هجای پایان نیم مصرع، مانند پایان مصرع بلند محسوب می شود - بین هر نیم مصرع مکث وجود دارد (یک مورد) (۰/۲۵) ص ۱۰۶																						
۱۲	ب) مفتعلن مفتعلن مفتعلن ص ۹۳																						
۱۳	ب) ای دوست شکر خوشتر یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر، یا آن که قمر سازد؟ ص ۹۳																						
۱۴	الف) فاعلاتن (۰/۲۵) ب) مستفعلن (۰/۲۵) ص ۴۶																						
۱۵	الف) همسان دولختی (۰/۲۵) ب) همسان (۰/۲۵) ص ۴۵																						
۱۶	<table border="1"> <tr> <td>عِ بَرِّ كُنْ هَانَ</td> <td>از دی د</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>آ بی ن</td> <td>مَ دَا یِنِ رَا</td> <td></td> </tr> </table> <p>هر پایه آوایی (۰/۲۵)</p>			عِ بَرِّ كُنْ هَانَ	از دی د				آ بی ن	مَ دَا یِنِ رَا													
عِ بَرِّ كُنْ هَانَ	از دی د																						
	آ بی ن	مَ دَا یِنِ رَا																					
۱۷	<table border="1"> <tr> <td>پایه های آوایی</td> <td>خَ دَا یَا</td> <td>بِ خَا رِی</td> <td>مَ رَا نَز</td> <td>دَ رَم</td> </tr> <tr> <td>وزن واژه</td> <td>کِ صَو رَت</td> <td>نَ بَن دَد</td> <td>دَ رِی دِی</td> <td>گَ رَم</td> </tr> <tr> <td>نشانه های هجایی</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعولن</td> <td>فعل</td> </tr> <tr> <td></td> <td>--U</td> <td>-U</td> <td>-U</td> <td>-U</td> </tr> </table> <p>پایه های آوایی هر مصرع (۰/۵) / وزن واژه (۰/۵) نشانه های هجایی (۰/۵) ص ۶۴</p>			پایه های آوایی	خَ دَا یَا	بِ خَا رِی	مَ رَا نَز	دَ رَم	وزن واژه	کِ صَو رَت	نَ بَن دَد	دَ رِی دِی	گَ رَم	نشانه های هجایی	فعولن	فعولن	فعولن	فعل		--U	-U	-U	-U
پایه های آوایی	خَ دَا یَا	بِ خَا رِی	مَ رَا نَز	دَ رَم																			
وزن واژه	کِ صَو رَت	نَ بَن دَد	دَ رِی دِی	گَ رَم																			
نشانه های هجایی	فعولن	فعولن	فعولن	فعل																			
	--U	-U	-U	-U																			
۱۸	الف) خرده مینا - عقد ثریا ص ۷۲																						
۱۹	الف) با کاروان حله برفتم ز سیستان / با حلهای تنیده ز دل بافته ز جان ص ۷۱																						
۲۰	نغین (۰/۲۵) مجاز از انگشتر (۰/۲۵) ص ۵۴																						
۲۱	الف) سحر بلبل حکایت با صبا کرد / که عشق روی گل با ما چه ها کرد ص ۷۵																						
۲۲	الف) گسترده (۰/۲۵) ب) فشرده (۰/۲۵) ص ۲۹																						
۲۳	الف) مجازی (۰/۲۵) ب) حقیقی (۰/۲۵) ص ۵۲																						
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم																							

راهنمای تصحیح سوالات امتحان هماهنگ درس: علوم و فنون ادبی (۲)		رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۱۶ عصر
پایه: یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۳/۱۰	تعداد صفحات: ۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۲		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
۲۴	رخت کشیدن ص ۹۶		
۲۵	عنان گسسته دواندن: کنایه (۰/۲۵) کنایه از تند و سریع (۰/۲۵) ص ۹۸		
۲۶	الف) آشکار یا مصرحه (۰/۲۵) ب) پنهان یا مکنیه (۰/۲۵) ص ۷۲		
۲۷	الف) استعاره از دل (۰/۲۵) ص ۷۵ ب) استعاره از چشم (۰/۲۵) ص ۷۳		
۲۸	مشبه: روز (۰/۲۵) وجه شبه: زودرو و سرفراز (۰/۲۵) ص ۳۲		
۲۹	الف) ۳) دامن کشان بر زمین راه رفتن / (۰/۲۵) ب) ۱) در کسی کوبیدن (۰/۲۵) ج) ۲) بر سر زبان ها افتادن (۰/۲۵) ص ۹۷		
۳۰	الف) کلیم کاشانی (۰/۵) ب) کهنه کتاب (۰/۲۵) / استعاره از جهان هستی (۰/۲۵) ج) تضاد (۰/۵) د) ناشناخته بودن آغاز و پایان هستی (۰/۵) ص ۷۶		
۳۱	الف) کنایه از اینکه تدبیر من سودی ندارد (۰/۵) ب) منجیق فلک یا سنگ فتنه (۰/۵) ص ۸۶		
۳۲	الف) فرآش باد صبا، دایه ابر بهاری، بنات نبات، مهد زمین (دو مورد ۰/۵ نمره) ب) فرش زمرّدین (۰/۵) ص ۵۶		
۲۰	اندیشه تان پرتوان باد		